

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Souvislost mezi vzděláním a duševním onemocněním v české populaci

Autor práce: Bc. Marie Kuklová

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Cílem práce je sledovat rozdíly v distribuci duševních nemocí v závislosti na dosaženém vzdělání. Cíl je přiměřený a relevantní a práce je provedena adekvátním způsobem, aby tohoto cíle mohlo být dosaženo. V práci je stanovena jedna výzkumná otázka s doplňujícími podotázkami. Jsou formulovány 3 hypotézy, které jsou adekvátní v kontextu stanoveného cíle práce a jsou teoreticky adekvátně podloženy. Práce se opírá o dobře charakterizovaný vzorek účastníků z České republiky.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Práce se opírá o relativně velké množství lokální i mezinárodní literatury a je teoreticky velmi dobře zarámována. Ačkoliv je význam práce především lokální, je přiměřeně usazena do širšího geografického kontextu vztahu mezi vzděláním a duševním zdravím. V úvodu je čtenář seznámen s obecnější problematikou duševního zdraví, dále práce postupuje od obecného ke specifickému. V diskusi se autorka věnuje porovnávání výsledků vlastní analýzy se zahraničními poznatky a správně a kriticky hodnotí rozdíly mezi vlastními výsledky a poznatky jiných autorů. Autorka správně cituje zdroje.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Zvolené metody jsou adekvátní pro studium uvedených otázek. Autorka použila jednorozměrné a vícerozměrné statistické metody, které výstižně popisuje a vysvětluje důvod jejich užití. Součástí práce je férová diskuse silných a slabých stránek použité metodiky. Autorka jednoznačně demonstrovala schopnosti důkladné práce s daty z epidemiologických studií.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

K dispozici je mnoho detailních výsledků, které jsou prezentovány tak, aby se v nich čtenář dobře orientoval. Výsledky vícerozměrné analýzy jsou interpretovány správně, autorka jde v interpretaci do adekvátní hloubky. Analýza byla provedena v několika krocích, všechny kroky jsou dobře zdůvodněny a správně na sebe navazují, čímž práce působí integrovaně.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

V závěru práce dává autorka odpovědi na výzkumné otázky, které formulovala v úvodu. Každou otázku adekvátně zodpověděla. V diskusi se otázkám věnuje hlouběji, odpovědi adekvátně zasadila

do širšího mezinárodního kontextu. Kromě existence asociace mezi vzděláním a duševními nemocemi se zabývá dalšími relevantními faktory, jako jsou přítomnost vzdělanostního gradientu pouze u některých skupin duševních nemocí, chybějící rozdíly mezi muži a ženami a přítomnost rozdílů ve studované asociaci v závislosti na věku.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Hlavní výsledky práce jsou přehledně prezentovány na 3 grafech a ve 3 tabulkách. Vedlejší výsledky, které nejsou pro čtenáře nezbytně nutné, jsou prezentovány v 15 přílohách na konci práce. To velmi usnadňuje orientaci v hlavních nálezech studie a zároveň umožňuje čtenáři nahlédnout i do detailních charakteristik souboru a podrobných analýz. Všechny grafy a tabulky mají adekvátní kvalitu, z prezentace dat je zřejmá velmi pečlivá práce autorky. Práce má přiměřenou délku.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Studentka pracovala velice poctivě a pečlivě. Během své práce se velmi dobře seznámila s problematikou duševních nemocí a zapojila do několika důležitých aktivit v rámci projektů probíhajících v souvislosti s aktuální reformou péče o duševní zdraví. Práce je přehledně strukturovaná, její části jsou dobře provázané. Předložená práce má přínos pro Českou republiku, neboť její téma je vysoce aktuální.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

- 1) Jaké jsou výhody a nevýhody průřezových šetření?
- 2) Jaký design studie by byl vhodnější, kdybychom chtěli odvodit kauzální vztah mezi vzděláním a duševními nemocemi?
- 3) Kdyby bylo možné jakkoliv zasáhnout do systému vzdělání v České republice, co by autorka udělala, aby podpořila duševní zdraví v České republice? (Předpokládejme, že máme k dispozici finanční i lidské zdroje bez jakéhokoliv limitu a neomezenou moc.)

Datum: 11.6.2020

Autor posudku: MUDr. Pavla Čermáková, Ph.D.

Pavla Čermáková

Podpis: